[2021] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 668

ਮੈਸਰਜ਼ ਕਲਾਮਨੀ ਟੈਕਸ ਅਤੇ ਏਐਨਆਰ

v.

ਪੀ. ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ

(2021 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 123)

ਫਰਵਰੀ 10, 2021

[ਐਨ.ਵੀ. ਰਮਨ, ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ ਅਤੇ ਅਨਿਰੁਧ ਬੋਸ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881: ਧਾਰਾ 118 ਅਤੇ 139 – ਸਮਝੌਤੇ ਯੋਗ ਸਾਧਨਾਂ ਬਾਰੇ ਧਾਰਨਾ - ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਧਾਰਨਾ ਹੋਲਡਰ - ਹੋਲਡ: ਇੱਕ ਵਾਰ ਚੈੱਕ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ/

ਸਮਝੌਤੇ ਯੋਗ ਸਾਧਨ ਸਥਾਪਤ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ 'ਉਲਟ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ' ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ - ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਉਸ 'ਤੇ ਥੋਪੀ ਗਈ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਦਲ ਜਾਂਦੀ ਹੈ - ਧਾਰਾ 118, 139 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਖੰਡਨ ਯੋਗ ਹਨ - ਏ

ਸੰਭਾਵਿਤ ਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ, ਜੋ "ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ" ਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸੰਭਾਵਨਾ -

ਤੱਥਾਂ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਅਣਦੇਖੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 118 ਅਤੇ 139 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ, ਅਤੇ ਐਨਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ - ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਚੈੱਕ ਅਤੇ ਡੀਡ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਏ, ਤਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਇਹ ਮੰਨ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਚੈੱਕ ਵਿਚਾਰ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ੇ ਲਈ - ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਣ ਲਈ ਕਹਿ ਕੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ - ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸੰਬੰਧ ਰਹੇ ਹਨ, ਬਚਾਅ ਪੱਖ ਨੇ ਉਠਾਇਆ

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ 'ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ' ਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ'

ਧਾਰਾ 118 ਅਤੇ 139 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਬਚਾਅ ਅਤੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 378 ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ।

ਮੁਆਵਜ਼ਾ: ਚੈੱਕ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਦਾਅਵਾ - ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ - ਕਿਹਾ: ਕਿਉਂਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਉਸ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਲਟ ਗਿਆ ਹੈ।

ਸਜ਼ਾ/ਸਜ਼ਾ: ਸਜ਼ਾ ਵਿੱਚ ਕਟੌਤੀ/ਸੋਧ –
ਐਨਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦਾ ਕਮਿਸ਼ਨ - ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ-ਮੁਲਜ਼ਮਾਂ ਨੇ ਚੈੱਕ ਦੀ ਰਕਮ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ - ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣੀ ਪਵੇਗੀ
ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੈੱਕ ਦੀ ਰਕਮ ਬੀ ਕੋਲ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ, ਇੱਕ ਨਰਮ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨਹੀਂ
ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਤੋਂ ਗੁਜ਼ਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ - ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881.

ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰਦਿਆਂ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ
ਆਯੋਜਿਤ: 1.1 ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ
ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 ਦੀ ਧਾਰਾ 118 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 139 ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਚੈੱਕ / ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ (ਦਸਤਖਤ)
ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਫਿਰ ਇਹ 'ਉਲਟ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ' ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਬਣ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ
ਓਪਰੇਟਿਵ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਉਸ 'ਤੇ ਥੋਪੀ ਗਈ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰੇ। [ਪੈਰਾ 14] [676--]

ਰੋਹਿਤਭਾਈ ਜੀਵਨਲਾਲ ਪਟੇਲ ਬਨਾਮ ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ (2019) 18
106- ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਦੂਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਚੈੱਕ ਅਤੇ ਡੀਡ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਚੈੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬੁਲਾਇਆ ਤਾਂ ਉਹ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਈ
ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਅਧੀਨ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
ਜਿਸ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਪਹੁੰਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪੇਟੈਂਟ ਗਲਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 15] [676--]

ਧਾਰਾ ੧੧੮ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ੧੩੯ ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਨਿੰਦਣਯੋਗ ਹਨ। ਇੱਕ ਸੰਭਾਵਿਤ ਰੱਖਿਆ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ "ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ" ਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਸੰਭਾਵਨਾ", ਅਤੇ ਸਿਰਫ ਸੰਭਾਵਨਾ ਨਹੀਂ. ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 16] [677--]

1.4 ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸੂਲੀਯੋਗ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਹੋਂਦ ਬਾਰੇ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਡੀਡਬਲਯੂ -1 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਸਿਰਫ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਬੈਂਕ ਕੋਲ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਕਰਜ਼ਾ ਸਹੂਲਤ ਸੀ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਅਪਡੇਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ ਕਾਰਨ ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਈ। ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਕਰਦੇ ਹਨ
ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਾ ਕਰੋ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਗੁਣ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਮਿਤੀ 07.11.2000 ਦੇ ਡੀਡ ਆਫ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ ਰੰਜਾ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। [ਪੈਰਾ 17] [677--]

1.5 ਭਾਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਫੇਸ ਵੈਲਿਊ 'ਤੇ ਲਿਆ ਜਾਵੇ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਖਾਲੀ ਚੈੱਕ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਖਾਲੀ ਸਟੈਂਪ ਪੇਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰਕੀਤਾ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਰਿਸ਼ਤਾ ਰਿਹਾ ਹੈ,
ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਬਚਾਅ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਾਂ 'ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ' ਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਬਚਾਅ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਅਤੇ
ਐਨਆਈਏ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੧੮ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ੧੩੯ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ। [ਪੈਰਾ 18-19] [677--]

ਬਾਸਾਲਿੰਗੱਪਾ ਬਨਾਮ ਮੁਦੀਬਾਸਅੇਪ (2019) 5 ਐਸਸੀਸੀ 418:
[2019] 6 ਐਸਸੀਆਰ 555; ਕੁਮਾਰ ਐਕਸਪੋਰਟਸ ਬਨਾਮ ਸ਼ਰਮਾ ਕਾਰਪੇਟ
(2009) 2 ਐਸਸੀਸੀ 513: [2008] 17 ਐਸਸੀਆਰ 572; ਨਾਰਾਇਣ
ਮੈਨਨ ਬਨਾਮ ਮੈਨਨ ਵੀ. ਕੇਰਲਾ ਰਾਜ (2006) 6 ਐਸਸੀਸੀ 39 : [2006] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 124; ਬੀਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ (2019) 4
ਐਸਸੀਸੀ 197 : [2019] 2 ਐਸਸੀਆਰ 24 - ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

1.6 ਐਨਆਈਏ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਾ ਸਿਰਫ ਸਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ਬਲਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਵੀ ਹੈ। ਐਨ.ਆਈ.ਏ. ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਚੈੱਕ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਚੈੱਕ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਲਈ ਸਿਵਲ ਦੇਣਦਾਰੀ ਲਈ ਸਿੰਗਲ ਵਿੰਡੋ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ
ਰਕਮ। ਇਹ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਇਕਸਾਰਤਾ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ
ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਪ੍ਰਤੀ ਪਹੁੰਚ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤ ਨਾ ਹੋਣ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਦਰ 'ਤੇ ਸਾਧਾਰਨ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਚੈੱਕ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਦੁੱਗਣੇ ਤੱਕ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ

9% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਫਿਰ ਵੀ, ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ
ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮੰਗਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਰਿਕਾਰਡ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ
ਉਸਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ। ਕਿਉਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਕੀਤਾ ਹੈ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਉਸ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਲਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਹੈ
11.20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਚੈੱਕ ਰਾਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ। ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਏ ਜਾਣ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਅਰਥਾਤ,
ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਚੈੱਕ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤਾ
ਸਾਲ 2018 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨਾਲ ਸੀ ਰਕਮ, ਇੱਕ ਨਰਮ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸਜ਼ਾ ਕੱਟਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 20-22] [678--]
ਰਾਮ ਜਗ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਜਗ ਵੀ. ਯੂਪੀ ਰਾਜ (1974) 4 ਐਸਸੀਸੀ 201 : [1974] 3
9; ਰੋਹਤਾਸ ਬਨਾਮ ਰੋਹਤਾਸ ਵਿ. ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ (2019) 10 ਐਸਸੀਸੀ 554; ਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਰਵੀਨ
ਕੁਮਾਰ। ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ 2020 ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 869; ਮੁਰੂਗੇਸਨ ਬਨਾਮ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਰਾਹੀਂ
ਰਾਜ
ਪੁਲਿਸ (2012) 10 ਐਸਸੀਸੀ 383: [2012] 13 ਐਸਸੀਆਰ 1; ਰੀਨਾ
ਹਜ਼ਾਰਿਕਾ ਬਨਾਮ ਹਜ਼ਾਰਿਕਾ ਵਿ. ਅਸਾਮ ਰਾਜ (2019) 13 ਐਸਸੀਸੀ 289: [2018]
13 ਐਸਸੀਆਰ 1108; ਸੀ.ਕੇ. ਦਾਸੇਗੌੜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਵੀ. ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ (2014) 13 ਐਸਸੀਸੀ 119 : [2014] 8
ਐਸਸੀਆਰ 295; ਰਾਜ
ਯੂ.ਪੀ. ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਬੈਨ (2009) 4 ਐਸਸੀਸੀ 271; ਘੁਰੇ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਘੁਰੇ ਲਾਲ ਵਿ. ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ (2008)
10 ਐਸਸੀਸੀ 450: [2008] 11 ਐਸਸੀਆਰ 499; .
ਵਿਜੀਅਨ ਬਨਾਮ ਵਿਜੀਅਨ ਵੀ. ਬੇਬੀ (2012) 1 ਐਸਸੀਸੀ 260: [2011] 14ਐਸਸੀਆਰ 712
- ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

<u>ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ</u>

[2012] 13 ਐਸਸੀਆਰ 1	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 9
[2018] 13 SCR 1108	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 9
[2019] 6 SCR 555	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 9
[2008] 17 SCR 572	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 9
[2014] 8 SCR 295	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 12
(2009) 4 ਐਸਸੀਸੀ 271	ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ	ਪੈਰਾ 12

[2008] 11 SCR 499	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 12**
[1974] 3 SCR 9	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 13**
(2019) 10 ਐਸਸੀਸੀ 554	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 13**
(2019) 18 ਐਸਸੀਸੀ 106	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 14**
[2006] 3 ਬੇਨਤੀ ਐਸਸੀਆਰ 124	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 16**
[2019] 2 ਐਸਸੀਆਰ 24	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 18**
[2011] 14 SCR 712	**ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ**	**ਪੈਰਾ 20**

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ 2021 ਦਾ ਨੰਬਰ 123.

2002 ਦੇ ਸੀਆਰਐਲਏ ਨੰਬਰ 447 ਵਿੱਚ ਮਦਰਾਸ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 09.11.2017 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ ਐਸ. ਨਾਗਾਮੁਥੂ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਐਮ.ਪੀ.ਪਾਰਥੀਬਨ, ਏ. ਐਸ. ਵੈਰਾਵਨ, ਮਨੀ ਪ੍ਰਭੂ, ਸੰਤੋਸ਼, ਆਰ. ਸੁਧਾਕਰਨ, ਐਡਵੋਕੇਟ

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਲਈ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰ ਪ੍ਰਸਾਦ ਗੋਇਲ, ਸੁਮਿਤ ਕੁਮਾਰ, ਐਡਵੋਕੇਟ

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਨੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ?

ਸੂਰਿਆ ਕਾਂਤ, ਜੇ.

1. ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਛੁੱਟੀ।
2. ਮੈਸਰਜ਼ ਕਲਾਮਨੀ ਟੈਕਸ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1) ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਮੈਨੇਜਿੰਗ ਪਾਰਟਨਰ-
ਬੀ. ਸੁਬਰਾਮਣੀਅਮ (ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2) ਮਦਰਾਸ ਵਿਖੇ ਨਿਆਂਪਾਲਿਕਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ 09.11.2017 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਤਿਰੂਪੁਰ ਦੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਇਸ ਨੂੰ ਉਲਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 138 ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ, 1881 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, 'ਐਨ.ਆਈ.ਏ.')। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ,
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸਧਾਰਣ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਹੈ
ਕੈਦ ਅਤੇ 5,000/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਜੁਰਮਾਨਾ।

ਤੱਥ

3. ਤੁਰੰਤ ਕਾਰਵਾਈ ਪੀ ਬਾਲਾਸੁਬਰਾਮਨੀਅਮ (ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ) ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਤੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ 'ਗਰੋਵੈਲ ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ' ਨਾਮ ਦੀ ਇੱਕ ਕੱਪੜਾ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ, ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੇ ਨਾਲ ਇੱਕ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲੱਗੀ ਹੋਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਹ ਸਾਂਝੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਫਰਾਂਸ ਨੂੰ ਕੱਪੜੇ ਨਿਰਯਾਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਿਮਤ ਹੋਏ ਸਨ। ਦੇਰੀ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮੁੱਦੇ ਪੈਦਾ ਹੋਏ

ਖਰੀਦਦਾਰ ਤੋਂ ਸ਼ਿਪਮੈਂਟ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ
ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ੧੧.੨੦ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ 07.11.2000 ਨੂੰ ਨੰਬਰ 897993 ਦਾ ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਇੱਕ
ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ
ਉਸੇ ਦਿਨ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨਿੱਜੀ ਤੌਰ 'ਤੇ
ਕੀਤੇ ਗਏ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਖਰਚੇ ਦੇ ਬਦਲੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ
ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਉਕਤ ਚੈੱਕ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ
ਇਕੱਤਰ ਕਰਨ ਲਈ 29.12.2000 ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਪੁਸ਼ਟੀ ਨਾਲ ਵਾਪਸ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਖਾਤੇ
ਵਿੱਚ ਨਾਕਾਫੀ ਫੰਡ ਸਨ। ਚੈੱਕ ਰੱਦ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ 08.01.2001 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ
ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ 15 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ।
ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 27.01.2001 ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ

ਸੀ ਕਿ ਖਾਲੀ ਚੈੱਕ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਖਾਲੀ ਸਟੈਂਪ ਪੇਪਰ ਮਦਦ ਲਈ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ
ਕੁਝ ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਦੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਨਾ ਕਿ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ੇ ਕਰਕੇ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ
ਐਨ.ਆਈ.ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੩੮ ਅਤੇ ੧੪੨ ਨੂੰ ਅਪਰਾਧਿਕ ਜ਼ਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ ੨੦੦ ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ
ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ, 1973 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ 'ਸੀਆਰਪੀਸੀ') ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ, ਤਿਰੁਪੁਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ।
ਆਪਣੇ ਦਾਅਵੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਖੁਦ ਗਵਾਹ ਬਾਕਸ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਹੋਇਆ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2
ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੈੱਕ ਵਰਗੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੇ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਮੁੱਖ-ਪੜਤਾਲ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ
ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਰਕਮ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਖਰੀਦਦਾਰ ਤੋਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਈ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜਦੋਂ ਬਾਅਦ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 'ਤੇ
ਵਾਪਸ ਬੁਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਮਿਤੀ 07.11.2000 ਨੂੰ ਡੀਡ ਆਫ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਦੂਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਤਿਰੁਪੁਰ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਬ੍ਰਾਂਚ 'ਚ ਮੈਨੇਜਰ ਦੇ ਤੌਰ
'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਪੀਐਸ ਸ਼ਨਮੁਗਮ (ਪੀਡਬਲਯੂ-2) ਤੋਂ ਵੀ ਪੁੱਛਗਿੱਛ ਕੀਤੀ ਗਈ
ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਦੁਆਰਾ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 313 ਤਹਿਤ ਆਪਣੇ ਬਿਆਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ
ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਪ੍ਰਤੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੀ ਮੌਜੂਦਗੀ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਕੀਤਾ। ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਵੀ ਰਾਜਗੋਪਾਲ (ਡੀਡਬਲਯੂ -
1) ਦੀ ਵੀ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜੋ ਸਬੰਧਤ ਸਮੇਂ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਕ ਮੈਨੇਜਰ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ
ਬੈਂਕ ਆਫ ਇੰਡੀਆ, ਤਿਰੁਪੁਰ ਓਵਰਸੀਜ਼ ਬ੍ਰਾਂਚ। ਡੀਡਬਲਯੂ -1 ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਗਵਾਹੀ ਦਿੱਤੀ
ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥਾ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ
ਕਰਜ਼ਾ ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ।
ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਚਾਅ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ।

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਦਾਅਵੇ 'ਤੇ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਕਿਹਾ
ਕਿ ਉਹ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਦੇਣਦਾਰੀ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਸੀ

ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਐਨਆਈਏ ਦੀ ਧਾਰਾ 138 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਤੱਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਨਹੀਂ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ
ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੇ ਚੈੱਕ ਅਤੇ ਡੀਡ ਆਫ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਦੋਵਾਂ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਸਨ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦੇਣਦਾਰੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਰਾਹੀਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਦੋਵਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਐਨਆਈਏ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੩੮ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਧਾਰਨ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਸੀ
5,000/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ ਕੈਦ (ਜਾਂ 20 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ)
ਇਸ ਦੇ ਬਦਲੇ)। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੂੰ ਜੁਰਮਾਨਾ ਅਦਾ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ
5,000/- ਰੁਪਏ, ਜਿਸ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਹੋਰ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ ਕੱਟਣੀ ਪਵੇਗੀ।

ਪੀੜਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹੁਣ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਹਨ। ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਇਹ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਦੋਂ ਐਸਐਲਪੀ ਸੁਣਵਾਈ ਲਈ ਆਈ ਸੀ
12.03.2018, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਸਾਰੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ
ਵਿਵਾਦ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਸਨਮਾਨ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ 11.04.2018 ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਵਿੱਚ 11.20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਈ ਹੈ।

ਝਗੜੇ

9. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ, ਫਿਰ ਵੀ, ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੇਸ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਦੀ ਇੱਛਾ ਰੱਖਦੇ ਸਨ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕੋਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ
ਚੈੱਕ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਦੇਣਦਾਰੀ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਖਾਲੀ ਸਟੈਂਪ ਪੇਪਰਾਂ ਦੀ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ 07.11.2000 ਦੇ ਡੀਡ ਆਫ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਨੂੰ ਜਾਅਲੀ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪੁਲਿਸ ਇੰਸਪੈਕਟਰ ਰਾਹੀਂ ਮੁਰੂਗੇਸਨ ਬਨਾਮ ਰਾਜ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਉਸਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਕਿ
ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਇੱਕ ਸੰਭਾਵਿਤ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਸੀ, ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ
ਪੇਟੈਂਟ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਬਰੀ ਹੋਣ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਪਾਰ ਕਰ ਲਿਆ। ਵਿਦਵਾਨ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਰੀਨਾ ਹਜ਼ਾਰਿਕਾ ਬਨਾਮ ਰੀਨਾ ਹਜ਼ਾਰਿਕਾ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਏ ਗਏ ਬਚਾਅ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਗੰਭੀਰ ਪੱਖਪਾਤ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਉਹ ਬਾਸਾਲਿੰਗੱਪਾ ਬਨਾਮ ਮੁਦੀਬਾਸਪ[3] ਅਤੇ ਕੁਮਾਰ ਐਕਸਪੋਰਟਸ ਬਨਾਮ ਸ਼ਰਮਾ ਕਾਰਪੋਰੇਟਸ[4] ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਜੋਸ਼ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ
ਕਿ ਧਾਰਾ 118 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਰੁੱਧ ਧਾਰਨਾ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ

---

[1] (2012) 10 ਐਸਸੀਸੀ 383, ¶ 32.
[2] (2019) 13 ਐਸਸੀਸੀ 289, ¶ 20.
[3] (2019) 5 ਐਸਸੀਸੀ 418.
[4] (2009) 2 ਐਸਸੀਸੀ 513.

ਐਨ.ਆਈ.ਏ. ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੩੯ ਨੂੰ ਇੱਕ ਮਾਪਦੰਡ ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ
"ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ", ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤਰਕਸ਼ੀਲ ਹੈ ਅਤੇ ਕੇਸ ਦੇ ਸਾਰੇ ਸਬੰਧਤ ਕਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ। ਬਿਛਾਉਣਾ
ਚੈੱਕ 'ਤੇ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਦਸਤਖਤਾਂ ਅਤੇ 07.11.2000 ਦੇ ਡੀਡ ਆਫ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦਿਆਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਜ਼ੋਰ ਦੇ ਕੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਮੌਜੂਦਾ ਦੇਣਦਾਰੀ 11.20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਹੋਏ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਅਤੇ ਮਾੜੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣਾ
ਆਪਣੇ ਕੰਮ ਬਾਰੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਲਾਹਕਾਰ ਨੇ ਢੁਕਵੇਂ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ.
ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ

ਸੰਖੇਪ ਸਵਾਲ ਜੋ ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ ੩੭੮ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਉਲਟਾਉਣ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ?

ਵਿਰੋਧੀ ਨੂੰ ਸਾਡਾ ਸੋਚ-ਸਮਝ ਕੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ
ਦਲੀਲਾਂ, ਸਾਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਦੇਣ ਦਾ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸਿਰਫ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣ 'ਤੇ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ
ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ। ਇਹ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਵੀ ਗਲਤ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ
ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਛੇੜਛਾੜ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਨਹੀਂ
ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਲੋੜ ਉਦੋਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਦੋ ਸੰਭਵ ਹੋਣੇ ਸਨ
ਸਿੱਟਾ।[5] ਫਿਰ ਵੀ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਫੈਸਲੇ ਹਨ, ਜੋ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 378 ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਉਂਦੇ ਹਨ, ਜੇ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਹੋਰ ਗੱਲਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪੇਟੈਂਟ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੀ ਗੰਭੀਰ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜਾਂ ਉਹ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਗਲਤ ਨਤੀਜੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚੀ ਸੀ।[6]

ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਆਰਟੀਕਲ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ
ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਵਿੱਚ ਰਿਕਾਰਡ ਦੀ ਸਮੁੱਚਤਾ ਦੀ ਮੁੜ ਪ੍ਰਸ਼ੰਸਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਹੈ। ਰਾਮ ਜਗ ਬਨਾਮ ਰਾਮ ਜਗ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਅਦਾਲਤ। ਯੂਪੀ 7, ਰੋਹਤਾਸ ਬਨਾਮ ਯੂ.ਪੀ. ਹਰਿਆਣਾ ਰਾਜ[8] ਅਤੇ
ਰਵੀਨ ਕੁਮਾਰ ਬਨਾਮ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ[9], ਨੇ ਆਪਣਾ ਜੀ ਵਿਕਸਿਤ ਕੀਤਾ

---

[5] ਸੀਕੇ ਦਾਸੇਗੌੜਾ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ, (2014) 13 ਐਸਸੀਸੀ 119 • 14.
[6] ਯੂਪੀ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਬਨੇ, (2009) 4 ਐਸਸੀਸੀ 271, * 27; ਘੁਰੇ ਲਾਲ ਬਨਾਮ ਘੁਰੇ ਲਾਲ ਵਿ. ਯੂ.ਪੀ. ਰਾਜ, (2008) 10 450, ¶70.
[7] (1974) 4 ਐਸਸੀਸੀ 201, ¶ 14.
[8] (2019) 10 ਐਸਸੀਸੀ 554, ¶ 12.
[9] 2020 ਐਸਸੀਸੀ ਆਨਲਾਈਨ ਐਸਸੀ 869, ¶ 14.

ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 136 ਤਹਿਤ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ 'ਤੇ ਸੀਮਾਵਾਂ ਹਨ ਅਤੇ ਦੁਹਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਕਦਰ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਚੁਣੌਤੀ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ
ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਗਲਤ ਹੈ।

ਹੱਥ ਵਿੱਚ ਕੇਸ ਦਾ ਇਸ਼ਤਿਹਾਰ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸਾਦਾ ਪੜ੍ਹਨ 'ਤੇ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ
ਫੈਸਲਾ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਜ਼ਰਅੰਦਾਜ਼ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਐਨਆਈਏ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੧੮ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ੧੩੯ ਦੇ ਤਹਿਤ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਨਾ ਦੀ ਕਦਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੀ। ਸੰਵਿਧਾਨ ਇਹ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਚੈੱਕ / ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ 'ਤੇ ਕਿਸੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਸਥਾਪਤ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ
ਇਹ 'ਉਲਟ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ' ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਥੋਪੀ ਗਈ ਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਨਿਭਾਉਣ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਬਣ ਜਾਂਦੀ ਹੈ
ਉਸ 'ਤੇ। ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਇਸ ਨੁਕਤੇ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਰੋਹਿਤਭਾਈ ਜੀਵਨਲਾਲ ਪਟੇਲ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਪਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਗੁਜਰਾਤ ਰਾਜ[10] ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ:

"ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਖਿੱਚਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਐਨਆਈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 139 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਬੂਤਾਂ ਦੀ ਘਾਟ 'ਤੇ ਸਵਾਲ ਉਠਾਏ।
ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕਰਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਸਰੋਤ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਦੀ ਘਾਟ ਬਾਰੇ ਦੱਸਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਕਥਿਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁਲਜ਼ਮ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਪੈਸੇ ਦਿੱਤੇ ਸਨ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਇਹ ਪਹੁੰਚ ਕਿੱਥੇ ਸੀ
ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਨੁਮਾਨ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨਾਲ ਭਿੰਨਤਾ। ਅਜਿਹੀ ਧਾਰਨਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦੋਸ਼ੀ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਹੋ ਗਈ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ
ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਲਿਆ ਕੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨਿਭਾਈ ਸੀ ਜੋ ਉਸ ਦੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਝੁਕਣ ਦੀਆਂ ਸੰਭਾਵਨਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਸਨ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੱਕ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਸਨ।
ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਇਸ ਦੀ ਘਾਟ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਸੀ
ਕਰਜ਼ੇ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਫੰਡਾਂ ਦੇ ਸਰੋਤ ਬਾਰੇ ਸਬੂਤ
ਅਪੀਲਕਰਤਾ-ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ.....

ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਦੂਜੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਚੈੱਕ ਅਤੇ ਡੀਡ 'ਤੇ ਆਪਣੇ ਦਸਤਖਤ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਏ ਸਨ, ਤਾਂ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਕਿ ਚੈੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ੇ ਲਈ ਵਿਚਾਰ ਵਜੋਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।
ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਗਲਤੀ ਵਿੱਚ ਪੈ ਗਈ ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ-ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਬੁਲਾਇਆ
ਉਹਨਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦਾ ਵਰਣਨ ਕਰਨਾ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਨ। ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਜਿਹੀ ਪਹੁੰਚ ਸਿੱਧੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਦੰਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪੇਟੈਂਟ ਗਲਤੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ.

---

[10] (2019) 18 ਐਸਸੀਸੀ 106, ¶ 18.

ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਏ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਧਾਰਾ 118 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 139 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਧਾਰਨਾਵਾਂ
ਸੁਭਾਅ ਵਿੱਚ ਖੰਡਨ ਯੋਗ ਹਨ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਐਮਐਸ ਨਾਰਾਇਣ ਮੈਨਨ ਬਨਾਮ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕੇਰਲਾ 11 ਰਾਜ,
ਜਿਸ 'ਤੇ ਬਾਸਲਿੰਗੱਪਾ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇੱਕ ਸੰਭਾਵਿਤ ਰੱਖਿਆ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਚੁੱਕਣ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਹੈ, ਜੋ
"ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ" ਦੇ ਮਿਆਰ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਸਿਰਫ ਸੰਭਾਵਨਾ. ਇਹ
ਕੁਮਾਰ ਐਕਸਪੋਰਟਸ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ,
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਨਾਲ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲੇਗੀ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਸੂਲੀ ਯੋਗ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਹੋਂਦ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦ ਕਰਨ ਲਈ ਡੀਡਬਲਯੂ -1 ਦੇ ਸਬੂਤਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ।
ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਦੀ ਗਵਾਹੀ ਸਿਰਫ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਕੋਲ ਇੱਕ ਓਵਰ-ਐਕਸਟੈਂਡਡ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਸਹੂਲਤ
ਸੀ ਬੈਂਕ ਦੇ ਨਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਖਾਤੇ ਨੂੰ ਅਪਡੇਟ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦੀ ਅਸਫਲਤਾ ਕਾਰਨ ਕਰਜ਼ਾ
ਵਸੂਲੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਹੋਈ। ਅਜਿਹੇ ਸਬੂਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ
ਅਤੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਗੁਣਾਂ 'ਤੇ ਥੋੜ੍ਹਾ ਜਿਹਾ ਅਸਰ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਦਸਤਖਤਾਂ ਨੂੰ
ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ 07.11.2000 ਦੇ ਡੀਡ ਆਫ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਬਾਰੇ ਸਿਰਫ ਰੰਜਾ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ
ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2, ਉਕਤ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਡੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ।

ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਈਆਂ ਗਈਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਫੇਸ ਵੈਲਿਊ 'ਤੇ ਲੈਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਖਾਲੀ
ਚੈੱਕ ਅਤੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਖਾਲੀ ਸਟੈਂਪ ਪੇਪਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ, ਫਿਰ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਧਾਰਨਾ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਮਿਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਬੀਰ
ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਮੁਕੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ 12 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣਾ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ
ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ:

ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਵੱਲੋਂ ਸਵੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਖਾਲੀ ਚੈੱਕ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਕਿਸੇ ਠੋਸ ਸਬੂਤ ਦੀ
ਅਣਹੋਂਦ 'ਚ ਨੈਗੋਸ਼ੀਏਬਲ ਇੰਸਟ੍ਰੂਮੈਂਟਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 139 ਤਹਿਤ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
ਦਿਖਾਓ ਕਿ ਚੈੱਕ ਕਰਜ਼ੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਸਵੀਕਾਰਕੀਤਾ ਕਾਰੋਬਾਰੀ ਸੰਬੰਧ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ
ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ ਬਚਾਅ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਜਾਂ 'ਸੰਭਾਵਨਾ ਦੀ ਪ੍ਰਮੁੱਖਤਾ' ਦੇ ਮਿਆਰ
ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਸਬੰਧਿਤ ਦੀ ਗੈਰ-ਹਾਜ਼ਰੀ ਵਿੱਚ
ਸਮੱਗਰੀ, ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜੀ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ
ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਅਤੇ ਐਨਆਈਏ ਦੀ ਧਾਰਾ ੧੧੬ ਅਤੇ ਧਾਰਾ ੧੩੯ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਉਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਲਗਾਈ ਗਈ
ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ।

---

[11] (2006) 6 ਐਸਸੀਸੀ 39, ¶ 32.

[12] (2019) 4 ਐਸਸੀਸੀ 197, ¶ 36.

20. ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਸਥਾਪਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਤੋਂ ਸੁਚੇਤ ਹਾਂ ਕਿ ਐਨਆਈਏ ਦੇ ਅਧਿਆਇ V ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਨਾ ਸਿਰਫ ਦੰਡਕਾਰੀ ਹੈ ਬਲਕਿ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਅਤੇ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਵੀ ਹੈ। ਐਨ.ਆਈ.ਏ. ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਚੈੱਕ ਦੀ ਬੇਇੱਜ਼ਤੀ ਲਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਦੇਣਦਾਰੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਸਿਵਲ ਦੇਣਦਾਰੀ ਲਈ ਸਿੰਗਲ ਵਿੰਡੋ ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

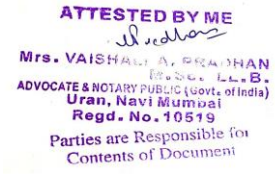
ਚੈੱਕ ਦੀ ਰਕਮ ਦੀ ਪ੍ਰਾਪਤੀ। ਇਹ ਵੀ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਤੈਅ ਹੈ ਕਿ ਲੋੜਾਂ ਹਨ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦੇਣ ਪ੍ਰਤੀ ਇੱਕ ਸਥਿਰ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਉਣੀ ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ
ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਾਲਾਤ ਮੌਜੂਦ ਹਨ, ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਇਕੋ ਜਿਹਾ ਜੁਰਮਾਨਾ ਲਗਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ
9% ਪ੍ਰਤੀ ਸਾਲ ਦੀ ਦਰ ਨਾਲ ਸਧਾਰਣ ਵਿਆਜ ਦੇ ਨਾਲ ਚੈੱਕ ਦੀ ਰਕਮ ਤੋਂ ਦੁੱਗਣਾ ਤੱਕ।[13]

ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਫਿਰ ਵੀ, ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਉਪਰੋਕਤ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਮੰਗਿਆ ਜਾਂ ਸਕੇ। ਰਿਕਾਰਡ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ
ਕਿ ਨਾ ਤਾਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਉਸਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦੀ ਚੋਣ ਕੀਤੀ। ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪਲਟ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ
11.20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਚੈੱਕ ਰਾਸ਼ੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਵਿੱਚ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਚੁੱਕਾ ਹੈ।

ਸਿੱਟਾ:

ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਡਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀਕਵਲ ਵਜੋਂ
ਇਸ ਦੇ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਸਧਾਰਨ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੋਵੇਗਾ
ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਸੁਣਾਈ ਗਈ ਕੈਦ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੇਸ ਦੇ ਅਜੀਬ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਨੇ ਸਦੈ-ਇੱਛਾ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਾਲ 2018 ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਵਿੱਚ ਚੈੱਕ ਦੀ ਰਕਮ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੀ, ਅਸੀਂ ਨਰਮ ਰਵੱਈਆ ਅਪਣਾਉਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਹਾਂ
ਵੇਖੋ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਮਿਤੀ 09-11-2017 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੋਧਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੰਬਰ 2 ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ
ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਜਿਸਟਰੀ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ 11.20 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਰਕਮ ਵਿਆਜ ਸਮੇਤ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਂਸਫਰ ਕਰੇ।

ਬੇਦਾਅਵਾ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ/ਨਿਆਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ/ ਨਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਪੀਲ ਖਾਰਜ ਕਰ

[13] ਆਰ ਵਿਜੀਅਨ ਬਨਾਮ ਬੇਬੀ, (2012) 1 ਐਸਸੀਸੀ